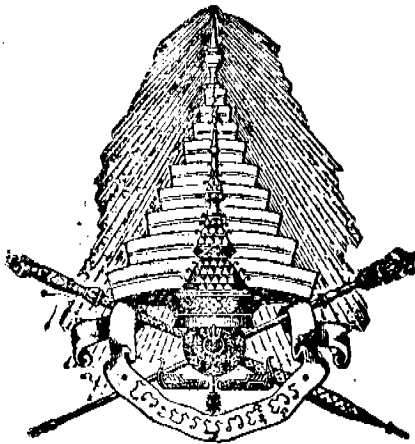

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๒

ประกาศสถาปนา

พระอิสริยยศเฉลิมพระเกียรติและเลื่อนกรมพระราชวงศ์

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาล ๒๔๖๘ พรรษา มีนาคมมาส
ปัดณรสมสุรทิน จันทรवार กาลกำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล มหัตมหันตเดชน
ดิถกรามาธิบดี เทพยวิกรมหาราชรวังศ อสัมภินพงศพีร
กษัตริ บรมรัตนราชันนิกรไธตม จาตุมันตบรมมหาจักรพรรดิราช
สังกาศ อุกโตสุชาติสุภะเศราหณี จักรีบรมนาล จุพาลงกรณ
ราชวรังกูร มหามลจุวงศวิรสูวชิษฐ ราชธรรมทศพิธอุต์กฤษณ
นิบุณ อตุลยกฤษณากนิ์การ บูรพาธิการสุสาธิต ชั้นยถักษณ

เล่ม ๔๒ หน้า ๓๓๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

วิจิตรเสถียรภคยศวรพวงค์ มณฑลโนนเมืองมณฑล สนธิมิตรสัมพันธ์
สมาคม บรรณราชสมาคม กิจพอเทพาวตาร ไพศาลเกียรติคุณ
อดุลยศักดิ์เดช สรรพเทวศปรีชานรัถย มงคลลักษณ์เนมาห้วย
สุโขทัยธรรมราชา อภิเนาวศิลป์ศึกษาเดชนาวุธ วิจัยยุทธศาส
ตรโกศล วัฒนรยพินิต สุจริตสมาจาร ภัทรภิธานประดี
ภานสุนทร ประมวลสาสโนปสตรมกก มูลมุขมาตยวรรณายก มหา
เสนานี สราชนาวีพยุหโยชโทยงจร บรมเชษฐโสทรสมมต
เอกราชยยสสธิดมบรมราชสมบัติ นพปฏิลเสวตฉัตรราตินัตร
ศรีรัตโนปลัถยณ มหาบรมราชาภิเษกาภินิคต สรรพทศทิววิจิต
เดโชไชย สกลมไหศวรมมหาสวามินทร์ มหเสวรมหินทร
มหารามาธิราชวโรดม บรมนาถชาติอาชัญยาศรัย พุทธชาติไตร
รัตนสรณารักข วิสิษฐศักดิ์อักษรนเรศวราชิปดี เมตตากรุณา
คีตลหฤทัย อโนปไมยบุญการ สกลไพศาลมหารัษฎราชิปดินทร
ปรมินทร์ธรรมิกมหาราชาราช บรมนาถบพิตร พระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว

ทรงพระอนุสรณ์คำนึงถึงพระราชจริยานุวัต ซึ่งทรงประพฤต
เพื่อเป็นสิริมงคลแก่พระบรมราชาภิเษก เป็นต้นว่าบูชาพระศรี
รัตนตรัยและเทพตี ทักขินานุประทานอุทิศสนองพระเดชพระ
คุณสมเด็จพระบูรพกาวี ก็ได้ทรงบำเพ็ญแล้ว ทรงปรารถถึง

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๔

พระบรมวงศานุวงศ์ผู้ใหญ่ฝ่ายหน้าฝ่ายใน ซึ่ง ทรงพระคุณ เป็นที่เชิดชู
พระเกียรติยศของพระราชวงศ์ และที่ได้มีพระคุณูปการมาแก่
พระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างยิ่ง มีอยู่หลายพระ
องค์ ทรงพระราชดำริเห็นว่าสมควรจะเฉลิมพระเกียรติยศสนอง
พระคุณเนื่องในจารพระราชนิพนธ์บรมราชาภิเษกตามราชประเพณี
ซึ่งเคยมีมาแต่ปางก่อน

ทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระมาตุจฉาเจ้าสว่างวัฒนา
พระบรมราชเทวี ได้ทรงเป็นประธานราชการฝ่ายในตั้งแต่
สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระราชชนนีพันปี
หลวงเสด็จสวรรคตมาจนบัดนี้ เป็นที่เคารพนับถือของพระ
บรมวงศานุวงศ์และคนทั้งหลายทุกชั้นบันดาศักดิ์ ทั้งทรงพระ
คุณแก่บ้านเมืองปรากฏเป็นอนุภพปริยาย ดังเช่นทรงอำนวยการ
สถาปนาชาติสยามเป็นต้น ในส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมาตุจฉาเจ้าก็ได้ทรงประทับระครองโดย
ทรงพระเมตตากรุณามาเป็นนิจตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ไว้มิพระ
คุณควรนับเป็นอย่างยิ่ง ทุกวันนี้ก็เป็นที่ทรงเคารพนับถือ
เหมือนดังเช่นสมเด็จพระบรมราชชนนี สมควรจะเฉลิมพระ
เกียรติยศให้ใหญ่ยิ่ง เพื่อเป็นที่ทรงปฏิบัติบูชาต่อไป

เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

จึงมีพระบรมราชโองการ หมายพระบัณฑูรสุรสิงหนาทคำรัส
สั่งให้สถาปนาสมเด็จพระมาตุจฉาเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราช
เทวี ขึ้นเป็นสมเด็จพระพันวัสสา มีพระนามตามจารึกในพระ
สุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพัน
วัสสามาตุจฉาเจ้า ขอเดชะนุกาภพระศรีรัตนตรัย และอำนาจ
เทพยไทย แต่บรรดามีไมตรีจิตต์ได้บริหารพระบรมราชวงส์
สืบมา จงคุ้มครองรักษาพระองค์สมเด็จพระศรีสวรินทิรา บรม
ราชเทวี พระพันวัสสามาตุจฉาเจ้า ให้ทรงพระเจริญทุกขม
มายุ วรรณ สุข พล ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิ
พิพัฒน์มงคล สุขวิบุลยผล อสิริยศเกียรติคุณบุญบารมี เสด็จ
สถิตย์เป็นศรีของพระบรมราชวงส์ยั่งยืนสันกาลนาน ขอพระ
พรทุกประการจงประสิทธิ์ สมดังพรณาดนี้

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระนางเข้าสู่ขุมถาวรศรี พระ
ราชเทวี ทรงพระเกียรติคุณเป็นหลักอยู่ในพระราชวงส์ฝ่ายใน
พระองค์หนึ่งมาช้านาน ด้วยทรงพระปรีชาญาณรอบรู้ราชกิจ
น้อยใหญ่ มีพระอักษรีย์เป็นสังฆกรรมมั่นคงกอบคู่ด้วยพระ
ขันตีคุณ และทรงพระเมตตาอารีแก่ผู้น้อยทั่วไปมิได้เลือก
หน้า เป็นที่เคารพนับถืออย่างยิ่ง ตั้งแต่พระองค์พระบาท

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๖

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ตลอดไปจนกระทั่งหลายอันโดยมาก สมควรจะเฉลิมพระเกียรติยศให้ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน

จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรงสั้งให้ประกาศเฉลิมพระนามพระนางเจ้าสุกุมมาลมารศรี พระราชเทวี เป็นสมเด็จพระปิตุจฉาเจ้า สุกุมมาลมารศรี พระอัครราชเทวี ขอให้ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลวิบูลย์ศุภผล อุดมเกียรติยศ มโหฬารทุกประการ

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุพันธุวงศวรเดช เช่นสมเด็จพระราชโสมภพนาถธิบดีแห่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทุกวันนี้เป็นที่เคารพบูชาของคนทั้งหลาย กล้ายลตองพระองค์สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงอยู่โดยสถานหนึ่ง และทรงพระคุณปรากฏความภักดีต่อราชการบ้านเมืองมาเป็นนิจ จนถึงรัชกาลปัจจุบันนี้ แม้พระชนมายุกาลมากอยู่แล้ว ก็มิได้ทรงย่อท้อต่อความลำบาก ยังทรงพระอุสาหะรับราชการด้วยความซื่อตรงจงรักต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และราชการบ้านเมือง ซ่อนฟังเห็นได้ในกาที่ทรงรับเป็นประธานกรรมการ

เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๗ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

องคมนตรีตรวจจัดงบประมาณเงินแผ่นดิน และเป็นตำแหน่ง
อภิรัฐมนตรี ทรงช่วยพระราชภาระอันหนักอยู่ในบัดนี้ มีพระ
คุณเป็นอย่างยิ่ง สมควรจะทรงเฉลิมพระเกียรติยศให้ยิ่งขึ้น
กว่าแต่ก่อน

จึงมีพระบรมราชโองการ มาถพระบัณฑูรสุรสิงหนาท ให้
ประกาศเฉลิมพระนามสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าฯ กรม
พระยาภาณุพันธุวงศวรเดช ฯ ให้ใช้คำนำพระนามว่า สมเด็จพระ
พระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าฯ กรมพระยาภาณุพันธุ
วงศวรเดช ทรงศักดินา ๑๐๐๐๐๐ เป็นพระอิสริยยศพิเศษ
ขอให้ทรงพระเจริญทุกขมขมาอายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ ธน
สารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคล ศุภวิบุลยผลอิสริยยศ
เกียรติคุณบุญบารมี เสด็จสถิตย์เป็นศรีพระบรมราชวงศ์ยังยืน
สันกาลนาน

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ
สวัสดิวัตน์วิศิษฎ์ เป็นพระราชโอรสทรานุชาธิบดี แห่งสมเด็จพระ
พระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนี พันปีหลวง
ได้ทำราชการสนองพระเดชพระคุณทั้งสมเด็จพระบรมชนกนาถ
และสมเด็จพระบรมราชชนนี ตลอดมาจนสมเด็จพระบรม
เชษฐาธิราช ทั้งได้ทรงมีอุปการคุณแก่พระองค์พระบาทสมเด็จพระ

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๗๘

พระเจ้าอยู่หัว โดยฐานที่เป็นพระมาตุลาามาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ และบัดนี้พระมาตุลาธิบดีก็มีพระเจ้าบรมวงศเธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิศิษฏ์อยู่แต่พระองค์เดียว สมควรจะทรงสนองพระคุณเฉลิมพระเกียรติยศให้ยิ่งกว่าแต่ก่อน

จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระบ้นทูลสุรสิงหนาทดำรงสั่งให้ประกาศเฉลิมพระเกียรติยศ พระเจ้าบรมวงศเธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิศิษฏ์ เป็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศเธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิศิษฏ์ฯ ขอให้ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลวิบุลยศุภผล สกตเกียรติยศเดชานุภาพมโหฬารทุกประการ

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ทรงรอบรู้นานาวิชาการ ทั้งมีความสามารถและซื่อตรงดำรงในความจริงใจ เป็นเหตุให้ได้ทรงรับราชการในตำแหน่งสำคัญมาตั้งแต่ในรัชกาลแห่งสมเด็จพระบรมชนกนาถ ฯ จนตลอดรัชกาลแห่งสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลปัจจุบันนี้ยังเสด็จดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ ฯ ทรงมีตำแหน่งในทหารบก เคยรับราชการร่วมกับสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงทราบ

เล่ม ๔๒ หน้า ๓๑๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

พระหทัยในพระคุณสมบัติ กับทั้งความอารีกรในพระองค์
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นเหตุให้ทรงรับราชการด้วย
กันมาอย่างสนิทสนมกลมเกลียว ส่วนพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ก็ทรงรักใคร่นับถือเหมือนเช่นเป็นสมเด็จพระเชษฐา
อันร่วมพระราชชนนีเดียวกันมาแต่ครั้งนั้น ครั้นมาถึงเวลาเมื่อ
จะเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ได้ทรงอาสรัยปรียาหารหรือราช
การสำคัญต่าง ๆ สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวง
นครสวรรค์วรพินิตก็ได้ทรงช่วยพระราชภาระโดยเต็มพระหฤทัย
ทุกอย่าง ตลอดจนทรงรับตำแหน่งเป็น อภิรัฐมนตรีอยู่บดิน
เห็นชัดว่าเพราะความที่ทรงจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว และความซื่อตรงต่อราชการบ้านเมือง สมควรเป็นที่ไว
วางพระราชหฤทัย และเป็นที่ทรงเคารพนับถือโดยมีพระคุณ
อย่างยิ่งดังพรรณามา

จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระบัลเฑียรสุรัสวดีให้เสด็จ
สั่งให้เลื่อนกรม สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมหลวง
นครสวรรค์วรพินิต ขึ้นเป็นกรมพระ มีพระนามตามจารึกใน
พระสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุม
พันธุ์ ดิลกจันทรินิภาพงศ মহามกุฎวงศนริราช จุฬาลงกรณ
นาถราชวโรรส อุดุคฺลยขสอฺกโตพงศพิศุทฺธ นรุตมรัตนขัตติยราช

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๘๐

कुमार กรมพระนครสวรรค์วรพินิต สหัชชาธิบดี เจ้าพระยาสุรสีห์วิสิษฐศักดิ์
 กษัตริย์ อภิรัฐมนตรีมหาเสนาบดีมหาเสนาบดี จุฬินทรบริรักษ์
 ราชวรังกูร สรรพพันธุรราชประยูรประดิษฐาประชาศึกษาปฎิ
 พินทร์ ปรมินทรมหाराชวโรปกการ ปรีชาไวยัตโยพารสุรพล
 ประภาพ ปราบัติไตรรัชยยุคยุดติธรรมอรรถศาสตร์ อุดมอาร์
 ชวีวีรยาศยาศรัย เมตตามันตภาณีสัตถ์ลหุทัย พุทธาภิไตรรัตน
 สรรณชดา มหันตเดชานุกาพพิตร มุสิกนาม ทรงศักดิ์นา
 ๕๐๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างสมเด็จพระเจ้าฟ้าต่างกรมในพระ
 บรมราชตระกูลอันสูงศักดิ์ จงทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ
 สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคล
 วิบุลยสุภผล สกตเกียรติยศศรียศศักดิ์ เดชานุภาพมโหฬาร
 ทุกประการ

ให้ทรงเลื่อนเจ้ากรม เป็นพระนครสวรรค์วรพินิต ถือ
 ศักดินา ๘๐๐

ให้ทรงเลื่อนปลัดกรม เป็นหลวงจำปาศักดิ์สิทธิเกษตร
 ถือศักดินา ๖๐๐

ให้ทรงเลื่อนสมุหบาญชี เป็นขุนปลัดเทศพลาณรัักษ์ ถือ
 ศักดินา ๔๐๐

เล่ม ๔๒ หน้า ๓๘๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนลพบุรีราเมศวร์ ตั้งแต่เสด็จกลับจากประเทศอังกฤษ เมื่อทรงสำเร็จการศึกษา สอบวิชาได้ชั้น บี. เอ. ในมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์แล้ว สมเด็จพระบรมชนกนาถได้โปรดฯ ให้ทรงรับราชการในกระทรวงมหาดไทย เป็นตำแหน่งผู้ช่วยปลัดทูลฉลอง และเจ้ากรมพลัมภ์ แล้วได้เลื่อนเป็นตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช ครั้นถึงรัชกาลที่ ๖ สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราชฯ ได้โปรดฯ ให้ทรงเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นอุปราชบัณฑิตย์ ได้ทรงสำเร็จราชการทั้งมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลปัตตานี และมณฑลสุราษฎร์ด้วยกันมาจนตลอดรัชกาล สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนลพบุรีราเมศวร์ ได้ทรงรับราชการสนองพระเดชพระคุณโดยกำลังพระฉันทวิริยอุตสาหะอันแรงกล้า กอปรด้วยความสัตย์สุจริตและเมตตาอารี เป็นที่นับถือของบรรดาผู้ซึ่งอยู่ในบังคับบัญชาทั่วไป ทรงพระราชดำริเห็นว่าสมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนลพบุรีราเมศวร์ ได้แสดงความกล้าหาญตรากตรำรับราชการบ้านเมืองมาช้านาน มีความชอบมาก สมควรจะได้เลื่อนพระเกียรติยศขึ้นกว่าแต่ก่อน

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๘๒

จึงมีพระบรมราชโองการ มาถพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรง
สั่งให้เลื่อนกรม สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้าฯ กรมขุนลพ
บุรีราเมศวร์ ขึ้นเป็นกรมหลวง มีพระนามตามจารึกในพระ
สุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร
จุฬาลงกรณราชวิวงศ อภัยพงศพิสุทธวรุตโมภโตสุชาติ บรม
นฤนาถราชกุมาร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ คชนาม ทรง
ศักดินา ๕๐๐๐๐ ตามพระราชกำหนดอย่างสมเด็จพระเจ้าฟ้าต่างกรม
จงทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสม
บัติ สรรพสิริสวัสดิพิพัฒนามงคล วิบุลยศุภผล สุกตเกียรติ
ยศ อสิริยศศักดิ์มโหฬารทุกประการ

ให้ทรงเลื่อนเจ้ากรม เป็นหลวงลพบุรีราเมศวร์ ถือ
ศักดินา ๘๐๐

ให้ทรงเลื่อนปลัดกรม เป็นขุนันนทาเขตอรัญ ถือศักดินา
๖๐๐

ให้สมุหยาญซึ่งเป็น หมั้นยลาผดุงพล ถือศักดินา ๕๐๐
อนึ่งทรงพระราชดำริเห็นว่า พระอรรคชายาเธอ พระองค์เจ้า
สายสวลีภิรมย์ กรมขุนสุทธาสินีนาฏ เป็นที่นับถือของพระ
บรมวงศานุวงศ์และคนทั้งหลายอื่นโดยมากมาตั้งแต่ในรัชกาล
ที่ ๕ ด้วยปรากฏพระคุณความกตัญญูกตเวทีไม่ว่าการที่ทรงปฏิบัติ

เล่ม ๔๒ น้ ๓๘๓ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘

วิญญูฯ กสนองพระเดชพระคุณสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง และ
ทรงพระเมตตาอารีแก่บรรดาพระราชโอรสธิดา มิได้มีที่จะรัง
เกียจ แม้พระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อทรงพระ
เยาว์ พระอรรคชายาเธอ ฯ ก็ได้ทรงรับเป็นผู้เลี้ยงดูอุปการอยู่
คราวหนึ่ง ครั้นถึงเวลาเสด็จออกไปศึกษาวิชาการประทับอยู่
ต่างประเทศ พระอรรคชายาเธอ ฯ ก็อัสสำหรับฝากสิ่งของ
เครื่องบริโภคไปถวายเป็นเนืองนิจ เห็นได้ว่ายังผูกพระหฤทัย
อยู่ในพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมิรู้วาย ในส่วน
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ยังระลึกถึงพระคุณของพระอรรค
ชายาเธอ ฯ อยู่ไม่ขาด ครั้นเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ทรง
พระราชดำริเห็นว่าสมควร จะเลื่อน พระเกียรติยศ พระอรรคชายา
เธอ ฯ กรมขุนสุทธาสินีนาฏให้ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน สอนองพระ
คุณซึ่งได้มีมาแต่หนหลัง

จึงมีพระบรมราชโองการ มาณพระบัณฑูรสุรสิงหนาทดำรง
สั่งให้เลื่อนกรม พระอรรคชายาเธอ ฯ กรมขุนสุทธาสินีนาฏ
ขึ้นเป็นกรมพระ มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า
พระวิมาดาเธอ พระองค์เจ้าสายสวลีภิรมย์ กรมพระสุทธาสินี
นาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา วรรคบริวาร ทรงศักดินา ๒๐๐๐๐
ตามตำแหน่งพระอรรคชายามีกรมในพระราชกำหนดใหม่ จง

วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๔๖๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๒ หน้า ๓๘๔

ทรงเจริญพระชนมายุ พรรณ สุข พล ปฏิภาณ คุณสารสมบัติ
สรรพสิริสวัสดิพัฒนามงคล วิบุลยศุภผล สกนเกียรติยศอิศ
ริยศักดิ์ มโหฬารทุกประการเทอญ

ให้ทรงเลื่อนเจ้ากรม เป็นพระสุทธาสินีนาฏ ถือศักดินา ๘๐๐

ให้ทรงเลื่อนปลัดกรม เป็นหลวงอาจอำนวยกิจ ถือ
ศักดินา ๖๐๐

ให้ทรงเลื่อนสมุห้บ้านญี่ เป็นขุนสนทนารักษ์ ถือศักดินา
๔๐๐

ให้ผู้ซึ่งได้เลื่อนและคงบันดาศักดิ์ทั้ง ๕ นี้ ทำราชการใน
หลวงและในกรมตามอย่างธรรมเนียม เจ้ากรม ปลัดกรม
สมุห้บ้านญี่ ในสมเด็จพระเจ้าฟ้าและพระองค์เจ้าต่างกรมทั้งปวงสืบ
ไป ให้มีความสุขสวัสดิเจริญเทอญ